

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy dnia 28 lutego. —

W imieniu najjaśniejszego Mikołaja I., cesarza Wszech Rosyji, króla polskiego etc. etc. Rząd tymczasowy Królestwa Polskiego. — Chcąc z jednéj strony przekonać się, czyli nadzwyczajne wysilenia kraju w ciągu czasu od d. 29. listopada r. 1830 do d. 16. września 1831 r. w sprawiedliwym stosunku majątków obywatelskich rozłożone i ściągnięte zostały, a z drugiejj strony czyli stosownie do swego przeznaczenia użyte były, na wniosek członka rządu, kierującego wydziałem spraw wewnętrznych i policyi, postanowił i stanowi co następuje:

Artykuł 1. W ciągu miesiąca jednego od daty ogłoszenia niniejszego postanowienia uformowane być mają w każdym województwie komitety rozpoznawcze.

Art. 2. Komitety takowe odbywać będą posiedzenia swoje w miastach wojewódzkich.

* Art. 3. Składać się będą: z prezydującego, z trzech radców i z trzech zastępców, z których jeden pióro trzymać będzie.

Art. 4. Komitet w mowie będący mieścić się ma w tymże lokalu co i komisya wojewódzka, a przeto prezes komisji wspólnie z prezesem komitetowym wybiorą w tymże lokalu dwie lub więcéj dogodnych i odpowiednich temu celowi stancyj.

Art. 5. Ponieważ formujące się komitety rozpoznawcze, działanie swoje najspieszniejj odbywać mają, a tém samém muszą prędko ukończyć przedmiot swéj czynności (o którym niżej będzie mowa), przeto nie ma potrzeby dobiierać oddzielnych kancelistów i kontrolorów; takowi bowiem za wspólném zgodzeniem się prezesów, delegowani być mają z komisji wojewódzkich; lista jednak ich powinna przesłaną być komisji rządowej spraw wewnętrznych i policyi. — Co się tyczy potrzebnego dla oznaczonego komitetu piśmiennego materiału, usługi i co tylko byłoby potrzebném w czasie wykonywania i przesłania dzieł, to wszystko powinno być dostarczoném z komisji wojewódzkich.

Art. 6. Prezydujących, radców i zastępców rząd tymczasowy mianować będzie z liczby kandydatów, przez komisją wojewódzką przedstawionych. Wszyscy oni pracować będą bezpłatnie, już to: że komitet rozpoznawczy ustanawia się na czas krótki, już dla tego, że czynność ta dotyczy się ogólnego dobra kraju i mieszkańców.

Art. 7. Komisye wojewódzkie w liczbie kandydatów umieszczą szczególnie tych obywateli, którzy zasłużyli w województwie na szczególny szacunek, ufność, znani z dobrejj konduity i moralności, z wyłączeniem członków rad wojewódzkich, komitetów obywatelskich, zgoła wszystkich tych, którzy do stanowienia rozkładu poborów, i użycia jakiegobądź rodzaju składek należeli.

Art. 8. Komitety rozpoznawcze w komplecie najmniejj trzech członków z prezesem, zajmą się: 1) Ułożeniem dokładnego wykazu składek bądź w naturze, bądź w efektach, bądź w pieniędżach, w obwodzie rozpisanych, z wymienieniem władzy nakazującejj składkę i czasu rozpisania onejj. 2) Weryfikacyjj repartycji na szczególnych kontrybuentów ze względu na ich możność. 3) Dochodzeniem uiszczania składek i zaległości onych, z których to ostatnich dokładny spiszą wykaz. 4) Dochodzeniem obrotu uiszczonych składek stosownie do ich przeznaczania.

Art. 9. Spostrzeżenia swoje co do punktów ad 1. et 2. i wykaz ad 3. przez siebie poświadczony przedstawiać komisji rządowej spraw wewnętrznych i policyi.

Art. 10. Gdy w sprawdzeniu i dochodzeniu obrotu składek, odkryje: że użycie takowych dotąd niezostało należycie usprawiedliwione, komitet mocen będzie pociągnąć rachować się winnych, w województwie zamieszkałych, do tłumaczenia i złożenia rachunków; w innych województwach zamieszkałych wskaże właściwemu komitetowi rozpoznawczemu, przesłając mu potrzebną w téj mierze instrukcyjją.

Art. 11. Każdy respective komitet winien rekwizycyjom podobnym natychmiast zadosyć uczynić, a komisarze obwodów i komisye wo-

jęwódkie dodać komitetowi wszelką pomoc, której w tej mierze żądać po nich będą.

Art. 12. Defekta wszelkie, oczywiście kradzieże, uronione fundusze, i niedostatecznie usprawiedliwione wydatki, komitet mocen jest za pośrednictwem komisji wojewódzkiej ściągnąć od winnych drogą administracyjną, za użyciem nawet sekwestracji majątku i przymusu osobistego.

Art. 13. Ściągnięte przez siebie summy wwozić do kasy wojewódzkiej za jej kwitem.

Art. 14. Gdyby były przypadki, że dostawy z jednego obwołu do drugiego, a nawet do innego województwa były nakazane, komitety rozpoznawcze znoszą się więc w tej mierze między sobą, i dostarczają sobie nawzajem potrzebną informacją. Podobnież zdadzą komitetowi nadzwyczajnemu rachunkowemu, w Warszawie ustanowionemu, żądane przez niego objaśnienia.

Art. 15. Komitety rozpoznawcze w zachodzących wątpliwościach winne udać się do komisji rządowej spraw wewnętrznych i policji, za pośrednictwem właściwych komisji wojewódzkich.

Art. 16. Po ukończeniu zupełnym czynności swoich każdy komitet rozpoznawczy z takowych zda dokładny raport oddzielnemu rozpoznawczemu komitetowi, formującemu się w Warszawie i do niego odeśle swe akta.

Art. 17. Pospiech w działaniu i dokładne wykrycie wszelkiego rodzaju malwersacyi zjednać potrafią komitetom rozpoznawczym zadowolenie rządu i wdzięczność kraju.

Art. 18. Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone, powierzamy członkowi rządu, kierującemu wydziałem spraw wewnętrznych i policji.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu rządu tymczasowego Królestwa Polskiego, dnia 20 stycznia (10. lutego) r. 1832. (Podpisy.)

Rossyja.

Tygodnik Petersburski z d. 1. marca r.b. zawiera: Wyroki sądów wojennych. 1) Głównodowodzący 1szą armiją 9. stycznia b. r. doniósł najj. panu, iż Kowieniski obywatel, były tameczny sędzia ziemski Leon Szukszta, z odbytego nad nim sądu, okazał się winnym, czynnej i bezpośredniej pomocy głównemu buntownikowi Kowienickiego i Trockiego powiatu, księciu Ogińskiemu, w rozszerzaniu buntu; rozsyłania odezwy do ludu w powiecie, aby się niezwłocznie gromadził z orężem dla powstania przeciw prawej władzy, grożąc śmiercią za niespełnienie i nieposłuszeństwo; zformowania i uzbrojenia włościan i szlachty do 200 ludzi

w powiecie, z zamiarem aby przeciąwszy korespondencyją między Wilnem i Rownem, przeskądzać obrotom rossyjskiej armii i dowożwi żywności, przewodzenia tej zgrai w bitwie przeciw cesarskiemu wojsku, z przyjęciem od buntowników tytułu naczelniaka gwardyi, zkąć nie prędzej się oddalił, aż po rozbiciu przez rossyjskie wojsko buntowniczej zgrai. Za te przestępstwa głównodowodzący 1szą armiją, z mocy zostawionej mu przez najj. pana władzy, postanowił: Szuksztę, po odjęciu mu szlachectwa, posłać do Syberyi do robót, a majątek jego wziąć na skarb. 2) Głównodowodzący czynną armiją 12. stycznia b. r. doniósł najj. panu, iż podchorąży szóstego pułku strzelców, Alexander Anikiejew, z odbytego wojennego sądu i z własnego wyznania, okazał się winnym tego, iż będąc wzięty przez polskich buntowników w niewolę 28. marca z. r. w Węgrowie, gdzie był chorzy i po przeprowadzeniu do Warszawy, zostając czas niejaki pod strażą między jeńcami, bez przymusu oświadczył dobrowolnie chęć wejścia do służby w wojsku buntowniczym, prosił o przyjęcie do niej zrazu pułkownika Jabłońskiego, potem generała Krukowieckiego, nakoniec komisją wojny, lecz go Polacy nie chcieli przyjmować z powodu, iż miał rossyjskie nazwisko: i dla tego trzykrotnie udawał się do nich z próbą, a chociaż go potem przyjęli, lecz uważali go jak nikczemnika, zdrając obowiązku i ojczyzny; zostawszy zaś przyjętym w maju do 2 pułku łanów, nosił mundur tego pułku (wziąwszy nań 200 zł.), pobięrał płacę po 170 zł. na miesiąc i tak spełniając służbę został przyłączony do tak nazwanej gwardyi, w której oficerowie spełniali obowiązki szeregowych, a gdy honorowa gwardya trzymała straż przy naszych jeńcach, przeto i Anikiejew stał na sztylnowachu z ładownicą i bronią i z innymi patrolował na Pradze; nadto Anikiejew stojąc na straży, ogłaszał oficerem rossyjskim, w niewoli będącym, swoje przejście do służby polskiej, i radził iść za jego przykładem i wymawiał obelgi na rząd rossyjski, a zwłaszcza na wojskowych i na szlachtę rossyjską. Za takowe przestępstwa głównodowodzący czynną armiją, z mocy danej mu przez naj. pana władzy, postanowił: wspomnianego Anikiejewa, po odjęciu mu rangi i szlachectwa, posłać do ciężkich robót.

(Dokończenie nastąpi.)

Wielka Brytania i Irlandya.

Courrier z d. 9. marca zawiera co następuje: „Z żalem dowiadujemy się, iż wątpliwa jest, czyli zdrwoie hr. Grey dozwoli mu kie-

rować bitem reformy w izbie wyższej; spodziewamy się jednakże, że będzie mógł regularnie bywać na posiedzeniach i środek ten wspierać potęgą swojej wymowy. Na przypadek, gdyby nie mógł tego dopełnić hr. Grey, więc sądzą, że weźmie to na siebie lord Brougham, i pewną rzeczą; że środek ten nie mógłby być lepszym ręką powierzony. Lecz interesa lorda Brougham, jako lorda kanclerza, i jeszcze jego słabe zdrowie, stawiają niepodobieństwo, aby się tak ważnej i mozolnej podjął pracy. Ostrożność wymaga przeto, wybrać wcześniej ajenta, któremu by wierowanie bitem w izbie wyższej powierzyć, gdyby się tém hr. Grey lub lord Brougham zająć nie chcieli. Zdaje się nam, że ksiązę Richmond byłby najzdolniejszy do tego po wymienionych politykach.“

W izbie wyższej d. 8. marca wprowadził margr. Lansdown swój wniosek względem irlandzkiego systematu dziesięciny i wezwał izbę, aby do następującej przystąpiła uchwały: »Izba zawiadomiona została, że w wielu częściach Irlandyi utworzyła się uorganizowana i systematyczna opozycja przeciw placeniu dziesięciny, przez co ustawa utraciła powagę, i wielu duchownych wielkiego kościoła znajduje się w potrzebie. Aby temu zaradzić, należy upoważnić króla jmci do podniesienia z ustalonego funduszu takich summ, któreby na ten cel były potrzebne. Takim sposobem podniesione summy powinny być przez lorda namiestnika, przez radę i za radą tajnej rady jako forszusy, stosownie do dochodów prebendarzy, którym prawnie się należących dziesięcin odmawiają, podzielone, według skali, która zmniejsza się w miarę powiększającego się dochodu. Aby ku skutecznemu przywróceniu powagi ustaw, i bezpieczeństwu powrócenia zaforuszowanych summ król jmć został upoważniony podnieść ilość zaległych dziesięcin części lub całego roku 1831, bez uszczerbku roszczeń duchowieństwa do jakiegobądź zaległości, z jakiegokolwiek okresu czasu pochodzącej; od wpływających zaległości powinna być ilość forszusów odciążniona, a reszta wyplacona tym, którzy mają prawne pretensyje. Zdaniem jest izby, iż aby zapewnić interesa kościoła i trwałą pomyślność Irlandyi, potrzebna będzie odmiana w systemacie, że takowa odmiana, aby stała się dostateczną, zawierać musi w sobie zupełne zniesienie dziesięcin, nawet takich, które się należą właścicielom świeckim, albowiem takowe zamienione zostaną na takę krajową lub za grunty i ziemie.“ Te projekta przyjęto bez głosowania.

W izbie niższej uczynił p. Stanley, sekretarz stanu dla Irlandyi, wniosek, aby się cała izba zamieniła w komitet, dla rozpoznania szczegółowo wniosków rządu, które w ogólności zgadzają się ze zdanyim raportem. Po długich rozprawach, w których się torysowie za środkiem, a p. Shfel w imieniu członków irlandzkich moeno przeciw temu wyraził, albowiem przez zamienienie dziesięcin na taksę, dziesięcinyby się uwieczniły, przyszło do głosowania, przy którym ministrowie otrzymali większość głosów 314 przeciwko 31. Ci 31 członków, przeciwni głosowaniu, byli Irlandczycy, lub radykalisci, jakoto: Hunt.

W d. 9. marca toczyły się w izbie niższej dyskusyje o stanie Indyjów zachodnich. Lord Howick rzekł, iż rząd otrzymał wiadomość o zupełnem poddaniu się buntowników w Jamaicaice, lecz przez to powstanie utracono wiele majtków i wiele krwi przelano. Co się dotyczy zdarzeń na wyspie ś. Lucy i innych, czyniono ministrom Sir R. Peel, panu Burge i innym mocne wyrzuty, że przez nieroztropne ogłoszenie rozporządzeń tajnej rady spowodowali te rozruchy.

Dziennik *Times* mniema, że francuzki pierwszy minister ostatnią mową swoją ani jednego z owych zarzutów nie zaspokoił, które czyniono względem wyprawy do Ankony. »Wszelako« mówi ten dziennik dalej »mamy ufność, że nieszczęście, wynikłe z nagłego napadu dumy i namiętności, odwrócone zostanie przez rozsadek i umiarkowanie, że piorun tej grożącej chmury bez niebezpieczeństwa padnie na ziemię, i że nic poświęconem nie będzie, okrom wielkiej zasady prawa narodów. Nasi kochani sąsiedzi po drugiej stronie kanału posiadają bez wątpienia umięjętność zręczniejszą i z lepszym skutkiem, jak każdy naród w Europie, zastawiać polityczne łapki. Wyprawa do Belgijum była tego najlepszym dowodem. Pospiech, z jakim to przedsięwzięcie wykonano, ogłoszenie onegoż po całym świecie i ów pochód pospieszny wojska z marszałkiem Francyi i dwoma książętami krwi królewskiej na czele, co do przerażenia i nowości sprawiły całkiem melodramatyczny efekt. Wyprawa do Ankony — będąc w mniejszym stopniu powtórzeniem wojennego widowiska w Belgijum — sprawiła więcej zadziwienia i pobudziła do rozprawy więcej pytań politycznych, jak cokolwiekbądź innego od czasu ostatnich lat szesnastu. Ciało dyplomatyczne w Paryżu nie wiedziało weale, co miało mówić, usłyszawszy o zamiarze wyprawy francuzkiej ku brzegom

włoskim. Rząd w Londynie nie chciał nawet wierzyć tej wiadomości. Wyprawa opuściła już była zatokę Toulonu i bez wątpienia była już na brzegach Sycylii, gdy lord Palmerston, bez wątpienia szczerze zupełnie, zaprzeczal temu, iż wypłynęła na morze. Austria z podziwieniem usłyszała o tém, iż w legacjach posilki francuzkie dostanie; a papież, który prędkiej spodziewał się widzieć półksiężyc na morzu adryjatyckim, niżli trójkolorową chorągiew, zapewne ledwo oczom swoim mógł wierzyć, gdy czytał, że Francuzi przybyli do brzegów jego posiadłości. Radość i uniesienie patryjotów w legacjach równały się przerażeniu Jego Świątobliwości i podziwieniu rozmaitych rządów Europy. Topor, który zapukał do bram Ankony, był dla jednego stronnictwa hasłem dobitnie wygłaszającym wolność, torującym przystęp do warowni despotyzmu i przesądów, okrzykiem do szturm dla bohaterów lipca, dla drugiego zaś poprzednikiem nieporządków, bezrządu i wojny domowej. P. Perier obwinął w oczach Europy system politycznej propagandy, a jednak posłał do Włoch 1500 misyjnarzów politycznych, w uniformach francuzkich, z trzema okretami wojennymi, z banderą, z korpusem minerów i saperów, by to wojsko uderzyło do murów Ankony i wstrzęsło tron papieża.

Courier z d. 12. t. m. pisze co następuje: „Czując ważność szeregogo porozumienia się między Angliją i Francją, z ubolewaniem dowiadujemy się, że lord Palmerston uznał za rzecz potrzebną okazać wielkie nieukontentowanie z powodu postępowania rządu francuzkiego względem wyprawy do Ankony. W towarzystwach znakomitszych krąży wieść, że lord Palmerston posłał do naszego posła w Paryżu, lorda Granville, gońca, z tém poleceniem, ażeby niezwłocznie przeciw temu postępowaniu zrobić przedstawienie i ażeby żądał zdjęcia chorągwi trójkolorowej z twierdzy Ankony, tudzież ażeby wojsko francuzkie natychmiast odwołane zostało. Rzecz ta jednak nie tak się miała. Przełożenia były rodzaju przyjacielskiego i nie jest rzeczą podobną, ażeby z tego jakie prawdziwe nieporozumienie wyniknąć miało.“

Francya.

Książęta Orleans i Nemours, otoczeni licznym sztabem jeneralnym, odprawili w dniu 11. marca na podwórzach Tuilleryjów mustwę 16. i 38. pułków liniowych, 6. pułku huzarów i dwóch szwadronów 11. pułku artylerji. Gdy książęta przejechali mimo wszystkich szeregów, przeciągnęły wojska przed nimi.

Państwo Papięzkie.

Wiadomości z Bolonii z dnia 14. marca (w gazetach włoskich umieszczone) donoszą: »Wczoraj wszedł pułkownik Zamboni z trzema set ludzi wojska papięzkiego do Bolonii. Hufiec burzycieli spokojuości ośmielił się wojsko przywitać kamieniami i ścigać je, a nawet sam pułkownik Zamboni został kamieniem ugodzony. Zaledwie przybyli żołnierze do koszar, gdy się na nowo spiskowi zgromadzili, uderzyli znowu na wojsko, lecz zostali bagnetem odparci. Inni wścieklejsi połączyli się z drugimi, którzy poczęli strzelać do wojsk papięzkich. Tu wojsko dało ze swojej strony ognia do buntowników, raniło i zabrało w niewolę siedmiu, reszta śpiesznie się rozprószyła. Kardynał Albani wydał z tego powodu w dniu 14. uwiadomienie, zagrożające buntownikom całą surowością ustaw.“

Listy z Ankony z dnia 2. marca (umieszczone w *Gaz. Łukieskiej*) donoszą, że w skutku rozkazu wydanego z Rzymu, delegat Ankony z sekretarzem swoim opuścił to miasto, udał się do Osimo i obrał tymczasowo to miejsce za główne miasto prowincji. Dnia 1. marca wyruszył do Osimo także pułkownik Lazzaroni, reszta oficerów i kompanija garnizująca w mieście, a dnia 2. marca opuściło Ankonę wojsko papięzkie w twierdzy będące załogą i udało się także do Osimo.

Holandyja.

Dziennik handlowy amsterdamski z dnia 10. marca donosi, że hr. Orłow uda się niebawem do Londynu, i że w początku przyszłego tygodnia udzielone będą stanom jeneralnym przez króla ważne wiadomości.

Belgijum.

Monitor Belgijski pisze z Bruxelli z dnia 9. marca: Wczoraj wieczorem nieznaczny wypadek dał powód do najniedorzeczniejszych wieści. Król jechał konno przez bulewar koło obserwatoryjum, za nim szedł powóz, gdy orszak królewski postrzegł człowieka z dęszczochronem, który zbliżając się do powozu, groźne jesta robił. Uwężono go natychmiast; lecz przekonano się, że nie miał złęgo zamiaru, i że tylko obłąkanie zmysłów spowodowało go do takiego postępowania. Na drodze, gdy go prowadził komissarz do sędiego, miała policyja trudność, aby go zabezpieczyć od grózb i rozjątrzenia ludu, który się natychmiast gromadnie zebrał.

Niemcy.

Zgromadzenie Związku Niemieckiego na posiedzeniu tegoroczném dziewiętym, w dniu 2.

marca, uchwaliło co następuje: Zgromadzenie Związku przekonało się z raportu komisji Związku, zdanego w rzeczach druku i z przełożonych sobie artykułów, umieszczonych w gazetach, wychodzących w Bawaryi nadreńskiej, *Niemieckiej Trybunie* i *Gońcu zachodnim*, jako też w *Zeitschwingen*, wychodzącym w Hanau, że te pisma nadwęgają godność i bezpieczeństwo związku i państw pojedynczych onegoż, zagrażają pokojowi i spokojności Niemiec, starają się zerwać węzły zaufania i przychylności między panującymi a ludami, zniszczyć powagę rządów, powstawać na nietykalność monarchów, zagrażać osobom i majątkom przez wezwanie do gwałtu, podżegać do buntu, zrzucić polityczne przekształcenie Niemiec, anarchiją rozszerzać i tworzyć niebezpieczne towarzystwa, — z tego powodu, na zasadzie tymczasowej ustawy o druku z dnia 20. września 1819. §. 1, 6 i 7, który po jednogłośnej i powtórzonej uchwale wszystkich członków Związku dopóty jest w mocy, dopóki Związek niemiecki nie zgodzi się na nowe prawne środki, jakoteż z powinnej troskliwości o utrzymanie pokoju i spokojności, imieniem i z powagi onegoż postanowiło:

1) Wychodzące w Bawaryi nadreńskiej gazety: *Niemiecka Trybuna* i *Goniec zachodni*, niemieź wydawana w Hanau gazeta: »Nowe skrzydła czasu (*Die neuen Zeitschwingen*), jako też te gazety, któreby trzy dopiero wspomniane pod jakim bądź tytułem zastąpiły, zostają niniejszemu utłumione i we wszystkich państwach niemieckich zakazane. 2) W skutek tego, wydawcy pomienionych pism, mianowicie »Niemieckiej Trybuny, dr. Wirth, Gońca zachodniego, dr. Siebenpfeiffer, i redaktor Nowych Skrzydeł czasu, mianowicie Jerzy Stein, wedle przepisu §. 7. uchwały Związku z dnia 20. września 1819, nie powinni być przez pięć lat *a dato* w żadnym państwie Związku do redakcyi podobnych pism przypuszczeni. 3) Rządy Związku wzywają się przez swoje poselstwa ogłosić niezwłocznie to postanowienie w dziennikach urzędowych lub praw. 4) Wszystkie rządy, szczególnież bawarski i heski, są wezwane kazać to postanowienie wykonać. 5) Poselstwa zawiadomią w ciągu miesiąca zgromadzenie Związku, w jakiej sposobie ogłoszenie i wykonanie tego postanowienia nastąpiło.

Gazeta bawarska stanu donosi z Spiry z dnia 12. marca: »Wiadomości z Homburga świadczą ciągle o dobrym duchu mieszkańców, niedających się uwieść złudzeniom niektórych burzycieli. Z demonstracyj ostatnich, oprócz tego, że chcieli zatknąć drzewo wolności, nic więcej

nie postrzeżono, jak tylko, że p. Wirth, po zapieczetowaniu drukarni, wsiadłszy na koń, otoczony robotnikami, dziećmi i osobami, niemającymi mieszkania, w liczbie 50 do 60, przejechałszy przez miasto, udał się ku górze zamkowej, i kazał spełnić sobie wiwaty, poczem kupił ta rozeszła się. Straż z 30 prawych obywateli strzeże dobrowolnie utrzymania porządku. Dr. Siebenpfeiffer oświadczył na piśmie, że Gońca zachodniego podda pod prawną cenzurę, nie każe zmazanych przez cenzurę artykułów drukować, i że pismo jego będzie wychodziło na przyszłość z drukarni pp. Enders i Herter w Frankenthal.«

Podług Gazety Manhejmskiej, został redaktor Gońca zachodniego, dr. Siebenpfeiffer, pod zasłoną wojskową do Frankenthal do odpowiedzialności przed sądem policyi odprowadzony.

Zważywszy życzenie wielu członków rady krajowej, aby mogli tydzień wielkanocny spędzić na łonie rodzin swoich, zgromadzenie radców krajowych w Królestwie Bawarskiem odroczone do dnia 1. maja.

W. Księżna Badeńska powiła szczęśliwie w d. 9. marca w Karlsruhe księcia.

— Z *Monachijum* d. 2. marca. —

Książę Otto Bawarski ma już lat 17; głos powszechny przyznaje mu najpiękniejsze przyrody i odznaczający się umysł. W naukach miał uczynić zadziwiający postęp. Słychać, że od chwili rozstrzygnięcia swego przeznaczania książę gorliwie zajmuje się nauczeniem się nowo greckiego języka. Mówią, iż uczyniono już hr. Armansperg propozycyją, aby towarzyszył księciu do Grecyi.

Turcyja.

Gazeta Genueńska donosi pod dniem 25. lutego: Listy odebrane wprost z Beyretu z dnia 23. grudnia potwierdzają wiadomość o niepowodzeniu ataku Ibrahima paszy na St. Jean d'Acre. Pasza tamtejszy bronił się mężnie i zdołał nawet odeprzeć okręt liniowy egipski i fregatę z wielką stratą w poległych i rannych. Równie nie powiodły się Ibrahimowi zamiary zrobienia wyłomu. Przekonał się on, że potrzebuje dział większego kalibru; posłał więc do Alexandryi statek parowy, dla sprowadzenia ich jak najprędzej, tymczasem najmocniej popierał oblężenie. Naczelnik Tatarów paszy Akry, w powrocie od sultana z depeząmi do pana swojego, na rozkaz księcia Gór Libanu został przytrzymany i musiał wydać depeze; mówią nawet, że został zamordowany. Książę Gór Libanu oświadczył się za Ibrahimem i znaj-

duże się w jego obozie, dokąd przywiózł bogate dary w brzęczącej monecie i koniach przepychowych. Ibrahim żądał od niego posiłków wojska i mulów, a natychmiast oddano całe Góry do dyspozycyi egipskiego dowódcy. Od dni 8 Ibrahim pasza rozłożył po europejsku zorganizowane wojska po nad brzegiem morza. Muzyka jego i dobosze wykonywają marsze francuzkie.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyj prywatnych.)

(Cena w handlu hurtowym.)

— Ze Lwowa d. 27. marca 1832. —

Szumówki 20 grad. garniec 11—12 kr.; okowity 30 grad. 18—20 kr. m. k.; nie masz widoku, aby poszła w górę.

Pszonicy korzec 2 zr. 24 kr. — 2 zr. 48 kr.; pszenicy z cyrkułu żółtkiewskiego korzec 2 zr. 48 kr. — 3 zr. 24 kr.; żyta 1 zr. 48 kr. — 2 zr.; jęczmienia 1 zr. 24 kr. — 1 zr. 54 kr.; hreczki 1 zr. 24 kr.; owsa 48—54 kr.; prosa 3 zr. 12 kr. — 4 zr. 30 kr. m. k. Pomimo tak nizkie ceny zboża, nie ma jednak w handlu żywego ruchu, gdyż nie masz widoków, aby się ceny polepszyły.

Łoju w krążkach cetnar 19 zr. 30 kr.; w faskach 19 zr. i żwawo go kupują. Miodu z woskiem cetnar 15 zr. 12 kr., i mało jest na niego kupców. Miodu czyszczonego cetnar 14 zr. 30 kr. i szukają go. Przędziwa konopnego, podług gatunku, cetnar 7—8 zr.; handel u niem stygnie. Wełny z owiec ulepszonych, podług gatunku cienkości 45—65 zr. Potażu 7 zr.; mało się oń pytają. Wosku 68 zr.; są na niego kupcy. Nasienia koniczyzny korzec 23 zr.; nie szukają go. Skór cielęcych cetnar 40—42 zr. i szukają ich.

Bydła na rzeź sprzedano na targu dnia 26. marca sztuk 301, jedną sztukę po 58—100 zr. w. w.; z tych jedna sztuka mogła wydać mięsa 12—18, łoju 1—3 kamieni.

— Z Białej d. 25. marca. —

Z nadejściem wiosny rozpoczęły się u nas prace rolnicze, a po suchej zimie, pola są w bardzo dobrym stanie. Oziminy i pola z pod koniczyzny nader dobrze się zachowały i obiecują rok obfity. W hodowaniu owiec w tej okolicy zaszły tu i ówdzie smutne wypadki. Pomorek tych zwierząt był w niektórych dobach znaczny; przyczyny tego przypisują za-

nadto tłustej paszy jesienniej, której przy ciągłej długiej pogodzie przeszłej jesieni bujna trawa dostarczała, a której owce, przeszedłszy na suchą zimową paszę, należycie strawić nie mogły. Kłeska ta dotknęła osobliwie owce, pasione w jesieni długo na ścierni koniczynej, mniej zaś te, które się pasły na chudszych trawach, jakie są n. p. konkol trwały, czyli życica trwała (*Raigras*, *lolium perenne*), dzięcielina czyli tymijan (*thymus*) i t. p. Dowodem tego są owczarnie hr. Larisz w dobach Frejstadt w Cieszyńskim. Tam chów owiec w ogólności doszedł do wielkiego stopnia ulepszenia; owczarnie jego liczą 25000 sztuk. Przeszłego roku przedano wełnę z tych owiec wprost do Anglii cetnar więd. po 205 zr. m. k. To państwo wystawiło teraz na sprzedaż partyję tryków i nasiona wyż wspomnianych ziół pastewnych.

Częste dowozy zboża ustaly tu od niejakiego czasu; przyczyną tego była wiadomość o znacznym kupnie w Galicyi środkowej. Ceny zboża są u nas teraz: Pszenicy korzec 5 1/2 — 6 1/2 zr.; żyta 3 3/4 — 4 1/4 zr.; jęczmienia 3 1/2 zr.; owsa 2—2 1/2 zr. m. k.

Cena produktów: Łoju cetn. 21—21 1/2 zr.; szukają go; przedziwa konopnego czesanego 11—12 zr.; przedziwa lnianego 14—15 zr.; o te artykuły nie bardzo się pytają; miodu z woskiem 18 zr.; bardzo go szukają; miodu żółtego czyszczonego 17 zr.; miodu wołoskiego 20 zr., węgierskiego 20—21 zr., i bardzo się oń dopytują. Nasienia koniczyzny korzec 32 zr.; kopra cetnar 8 zr.; anyżu rossyjskiego 20 zr.; potażu węgierskiego 10; bukowińskiego 9 zr.; wełny multańskiej białej ordynaryjnej (na krajki) 23 zr.; wełny rossyjskiej białej 28 zr.; wełny z owiec ulepszonych podług gatunku 50—100 zr., i nie ma na nią kupców.

Szumówki 20 grad. garniec 18 kr.; okowity 30 grad. 34 kr. m. k.

Przewóz od cetnara kosztuje z ład do Opawy 42 kr.; do Więdnia 1 3/4 zr.; do Bruna 1 1/4 zr.; do Pragi 2 1/4 zr.; do Lwowa 2 zr.; do Tyśmienicy 2 3/4 zr.; do Czerniowic 3 1/4 zr. m. k.; do Wrocławia 1 1/3 talar. pr.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Werthers Leiden*, oder: *Der Doppelselbstmörder aus Liebe*, krotokhwiła w 2 aktach.

Teatr polski. — Jutro: *Ciekawość kobiet*, komedya we 3 aktach i *Stara Komnacka*, czyli: *Papugi*, komedyo-opera w 1 akcie.